

Nr 78

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ytterligare utgifter å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1957/58, i vad propositionen avser socialdepartementets verksamhetsområde.

(3:e avd.)

Driftbudgeten

Femte huvudtiteln

1:o) Ytterligare kostnader för arbetslöshetens bekämpande m. m. Kungl. Maj:t har i propositionen nr 125 (bilaga 2, punkt 1, s. 7—9 av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över socialärenden för den 14 mars 1958) föreslagit riksdagen att till Ytterligare kostnader för arbetslöshetens bekämpande m. m. å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1957/58 anvisa ett reservationsanslag av 10 000 000 kronor.

Under rubriken Kostnader för arbetslöshetens bekämpande m. m. har för innevarande budgetår anvisats reservationsanslag av 32 000 000 kronor, varav 12 000 000 kronor å tilläggsstat II. Därjämte har under sjätte huvudtiteln reservationsanslag till Vissa vägbyggnadsarbeten för innevarande budgetår anvisats 53 000 000 kronor att avräknas mot automobilskattemedlen, varav 18 000 000 kronor å tilläggsstat II. Av anslaget under sjätte huvudtiteln äger arbetsmarknadsstyrelsen disponera högst 46 000 000 kronor i arbetslöshetsbekämpande syfte.

Under budgetåret 1956/57 uppgick de sammanlagda utgifterna för arbetsmarknadsreglerande åtgärder till ca 76 000 000 kronor under femte huvudtiteln anslag till Kostnader för arbetslöshetens bekämpande m. m. och sjätte huvudtiteln anslag till Vissa vägbyggnadsarbeten. Sedan riksdagen med anledning av förslag i propositionen nr 2 utöver på riksstatsanslagen tillgängligt belopp på tilläggsstat anvisat 30 000 000 kronor, står för innevarande budgetår under de båda anslagen 79 500 000 kronor till förfogande för dylika åtgärder, varav 33 500 000 kronor under anslaget till Kostnader för arbetslöshetens bekämpande m. m. och 46 000 000 kronor under anslaget till Vissa vägbyggnadsarbeten. Enligt den av arbetsmarknadsstyrelsen numera framlagda reviderade beräkningen av medelsbehovet skulle härutöver erfordras 10 000 000 kronor under det förstnämnda och 20 000 000 kronor under det sistnämnda anslaget. Den sammanlagda medelsåtgången under innevarande budgetår uppskattas sålunda nu av styrelsen till 109 500 000 kronor.

Vid anmälan av förslag om anslag å tilläggsstat för ifrågavarande ändamål anförde departementschefen, att frågan om ytterligare medel, utöver de då åskade tilläggsanslagen, finge göras beroende av den närmaste tidens utveckling. På grund av den i jämförelse med föregående år något högre arbetslösheten har det visat sig vara nödvändigt att intensiviera de arbetsmarknadspolitiska åtgärderna. Såsom tidigare anmälts för riksdagen har sålunda vissa rörlighetsstimulerande åtgärder vidtagits. Kungl. Maj:t har vidare den 21 februari 1958 bemyndigat arbetsmarknadsstyrelsen att disponera ytterligare 1 000 000 kronor av anslaget till Kostnader för arbetslöshetens bekämpande m. m. för att möjliggöra anordnande av kurser, vilka beräknas ge yrkesutbildning åt 1 000 å 1 200 arbetslösa. Även beredskapsarbeten måste emellertid drivas i ökad omfattning. Vid sådana arbeten ssyselsattes sålunda omkring den 1 mars innevarande år ca 1 500 fler personer än vid motsvarande tid föregående år. Med hänsyn till det nuvarande läget på arbetsmarknaden torde någon mera genomgripande nedskärning av arbetsstyrkorna vid beredskapsarbeten icke kunna genomföras förrän i april månad. Departementschefen föreslår därför, att under femte huvudtitelns anslag anvisas ytterligare 10 000 000 kronor och under sjätte huvudtitelns anslag ytterligare 20 000 000 kronor. Förstnämnda belopp bör anvisas under rubriken Ytterligare kostnader för arbetslöshetens bekämpande m. m. Beträffande sistnämnda belopp gör chefen för kommunikationsdepartementet hemställa.

Utskottet. Med hänsyn till läget på arbetsmarknaden tillstyrker utskottet Kungl. Maj:ts beräkning av medelsbehovet för arbetsmarknadsreglerande åtgärder under innevarande budgetår. Utskottet hemställer i förevarande sammanhang,

att riksdagen må till *Ytterligare kostnader för arbetslöshetens bekämpande m. m.* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1957/58 anvisa ett reservationsanslag av 10 000 000 kronor.

2:o) *Understöd åt flyktingar m. m.* Kungl. Maj:t har (punkt 2, s. 9 och 10) för riksdagen anmält, att förslagsanslaget till *Understöd åt flyktingar m. m.* kan beräknas komma att för budgetåret 1957/58 överskridas i den omfattning, som anges i statsrådsprotokollet.

För innevarande budgetår har under ifrågavarande rubrik anvisats ett förslagsanslag av 500 000 kronor.

Departementschefen anför, att arbetsmarknadsstyrelsen numera räknar med att utgifterna å flyktinganslaget under innevarande budgetår skall komma att uppgå till ca 7,6 milj. kronor för de flyktingar som hittills mottagits. Från styrelsen har, förutom de allmänna svårigheterna att i förväg beräkna anslagsbelastningen, angivits flera orsaker till skillnaden mellan de i höstas och de nu beräknade utgifterna. Styrelsen har sålunda uppgivit bl. a.,

att förläggningstvisten för vissa under hösten 1957 anlända flyktingar torde bli väsentligt längre än den genomsnittliga tiden för sådan vistelse, att kostnaderna för arkivarbeten vid den senare men inte vid den förra beräkningen ansetts böra belasta flyktinganslaget samt att kostnaderna för startlån — som sedermera i huvudsak återbetalas — inte medtagits i den tidigare beräkningen.

Mot den nu föreliggande beräkningen av belastningen å anslaget under detta budgetår för de i Sverige redan befintliga flyktingarna synes i stort sett intet vara att erinra. Departementschefen vill dock understryka, att beräkningen är av approximativ art.

Utöver de sålunda beräknade utgifterna kan anslaget komma att belastas med kostnader för ytterligare flyktingmottagning i den mån sådan kommer till stånd under innevarande budgetår.

Med hänsyn till att utgifterna å förevarande anslag under innevarande budgetår enligt de nu framlagda beräkningarna torde komma att uppgå till belopp, som väsentligt överstiger inte blott anslaget utan även den i årets statsverksproposition redovisade beräkningen, synes detta förhållande böra bringas till riksdagens kännedom.

Utskottet har icke funnit anledning till erinran mot vad departementschefen anmält. Utskottet hemställer,

att riksdagen må i skrivelse till Kungl. Maj:t giva till kända vad utskottet anfört.

Stockholm den 10 april 1958

På statsutskottets vägnar:

MARTIN SKOGLUND

Närvarande: se under utlåtandet nr 77; dock att fru Wallin deltagit i stället för herr Blidfors och herr Nilsson i Göingegården i stället för fröken Karlsson.